

Høringssvar fra Storforshei barne- og ungdomsskole

Kvalitet i opplæringen

Storforshei barne- og ungdomsskole har en sterk lokal forankring med nærhet til naturen, lokale samarbeidspartnere og et rikt lokalmiljø. Vi bruker naturen aktivt i opplæringen, både planlagt og spontant, hele året. Elever får oppleve læring gjennom ski, turer i skog og fjell, fiske, sanking og andre aktiviteter i nærmiljøet. Dette styrker både den faglige og sosiale utviklingen, og bidrar til elevenes trivsel og mestringfølelse.

Skolen har samarbeid med idrettslag som SIF og med Rana Gruber, noe som åpner for bruk av lokal kompetanse, arbeidsliv og arenaer for elevaktivitet. Samtidig fungerer skolen som et naturlig samlingspunkt for barn og unge, både for de som bor lokalt og for elever fra Skonseng, Grønfjelldalen og sentrumsområder. Forskning viser at vennskap er en avgjørende faktor for barns trivsel, og vår skole legger derfor stor vekt på relasjonsbygging på tvers av alder og trinn, blant annet gjennom vennskapsklasser, fellesaktiviteter og fellessamlinger. *Et spørsmål som må stilles er: Hva skjer med disse tilbudene og dette fellesskapet dersom elevtallet reduseres eller skolen bygges ned?*

Bemanning og arbeidsmiljø

Vi har et mangfoldig og velfungerende personale med god blanding av unge ansatte og erfarne kolleger. Det er en sterk delingskultur og kompetanseutveksling, både formelt og uformelt, som skaper et trygt og utviklende arbeidsmiljø. Dette gir også gode vilkår for praksisstudenter og nyutdannede lærere.

For å sikre kvaliteten i opplæringen og beholde kompetansen er det avgjørende å ha nok ansatte med rett kompetanse. En eventuell nedleggelse vil kunne føre til at ansatte forsvinner ut av kommunen eller sektoren. Samtidig verdsetter mange ansatte det å jobbe i en mindre skole hvor de får prøve seg i varierte roller. *Hvordan vil kommunen ivareta ansatte som bevisst velger å jobbe på en mindre skole der de kan bygge nære relasjoner til elevene, kjenne dem godt, og oppleve gleden av å se hver enkelt elevs utvikling, dersom skolen legges ned eller elevtallet reduseres?*

Profesjonsfaglige argumenter

Storforshei barne- og ungdomsskole er en kombinert 1 til 10 skole. Dette gir et unikt fagmiljø med muligheter for tverrfaglig samarbeid og progresjon i undervisningen. Fagteam arbeider på tvers av trinnene, og lærere har daglig kontakt med kollegaer fra hele skoleløpet. Overgangene mellom barnehage, småskole, mellomtrinn og ungdomstrinn er sømløse, og vi kjenner elevene, både før, under og etter deres tid hos oss. Dette skaper trygghet, tett oppfølging og tidlig innsats.

Personalet kjenner elevene og deres foreldre godt. Vi ser hele mennesket, faglig, sosialt og emosjonelt. Dette er lettere å få til i en skole med oversiktlig elevtall. PP tjenesten følger skolen fra første til tiende trinn med samme person, noe som gir kontinuitet og effektiv oppfølging. Rådgivertjenesten og andre støttesystemer er oversiktlige og tilgjengelige.

Skolen har også en viktig forebyggende funksjon. I et oversiktlig og trygt skolemiljø blir det lettere å fange opp utfordringer tidlig – både faglige og sosiale. Mange elever som strever i store miljøer, finner seg bedre til rette i mindre enheter hvor de blir sett og møtt på sine egne premisser. Vi vet at forebygging av utenforskap, skolevegring og psykiske utfordringer ofte handler om tidlig relasjonsbygging og tett oppfølging.

Derfor må vi stille spørsmålet: *Skal ikke kommunen ha en skolekrets som gir rom for elever som trenger nettopp dette? Hva er alternativet for de som ikke passer inn i en større, mer anonym skolehverdag?* En inkluderende skolepolitikk bør også romme mangfoldet blant elevene – både de sterke og de sårbare.

Helsefremmende perspektiv

Skolen ligger i et område med umiddelbar nærhet til naturen og gode muligheter for fysisk aktivitet. Elevene går eller sykler til skolen, og vi bruker nærområdet aktivt i undervisningen, med friluftsliv som valgfag, uteskole og regelmessige aktiviteter i skog og mark. Dette støtter opp om samfunns målet om helsefremmende skoler og gir barn og unge grunnlag for gode vaner, trivsel og læring. *Hvordan samsvarer en eventuell*

nedleggelse eller sentralisering av skolen med samfunnets mål om helsefremmende skoler, når det innebærer å frata elevene daglig tilgang til natur, fysisk aktivitet og en trygg skolevei hvor de kan gå eller sykle?

Samfunnsmessige argumenter

Skolen er en viktig samfunnsaktør. Den brukes til valg, møter, messer, kulturaktiviteter og idrett. Dette er avgjørende for å skape bolyst og opprettholde aktivitet i utkantene. Dersom all satsing skjer på store sentrale enheter, vil det få konsekvenser for bosetting i distriktene. Mange småbarnsfamilier velger å bosette seg i nærheten av skole og barnehage. Uten disse tilbudene vil det være mindre attraktivt å bo i utkanten, og i ytterste konsekvens føre til fraflytting.

Elevenes tid på buss må også vurderes opp mot læringsutbytte, helse og fritid. En nærskolemodell gir ikke bare faglig trygghet, men også sosial forankring og lokalt eierskap. Skolen er mer enn en undervisningsarena, den er en viktig del av barn og unges oppvekstmiljø og en kjerne i nærmiljøet.

Hvordan tenker kommunen å opprettholde bolyst og bosetting i distriktene dersom sentrale samfunnsinstitusjoner som skolen fjernes?

Er det forenlig med kommunens langsiktige utviklingsstrategi å gjøre det mindre attraktivt for småbarnsfamilier å bosette seg utenfor sentrum?

Hvilket signal sender man til lokalsamfunnet når møteplasser, kulturarenaer og hverdagsfellesskap som skolen representerer, tas bort?

Har kommunen vurdert de langsiktige konsekvensene av at barn får flere timer på buss og mindre tid til lek, aktivitet og hvile?

Hvem tar ansvar for det tapte fellesskapet og engasjementet når skolen – som både fysisk og sosialt er en bærebjelke i nærmiljøet – forsvinner?

Perspektiv

Når man vurderer fremtiden til Storforshei barne- og ungdomsskole, må det tas et helhetlig perspektiv som inkluderer mer enn bare økonomiske og strukturelle vurderinger. Skolen er ikke bare en bygning der undervisning skjer – den er en sentral del av barn og unges oppvekstmiljø, av lokalsamfunnet og av den lokale identiteten. Den representerer trygghet, kjennskap, relasjoner, fellesskap og tilhørighet.

Skolen bidrar til folkehelse, trivsel, tidlig innsats, sosial inkludering og bolyst. Den forebygger frafall, skolevegring og utenforskap. Den binder generasjoner sammen og gir rom for både faglig og menneskelig utvikling. Det finnes ikke ett regneark som kan måle denne verdien.

Vi mener derfor at følgende spørsmål må besvares før det kan fattes vedtak som innebærer en reduksjon eller nedleggelse, både av hensyn til elevene, lokalsamfunnene og framtiden til hele kommunen:

Hva slags kommune ønsker Rana å være for barn og unge? En kommune som samler og bygger fellesskap, eller en som effektiviserer på bekostning av trivsel og tilhørighet?

Har kommunen vurdert verdien av å beholde flere ulike skolemiljøer i kommunen, slik at alle elever kan finne et miljø der de trives og utvikler seg?

Hvilket læringsmiljø taper barna på, og hvilket fagmiljø taper kommunen på, dersom små skoler med høy trivsel og faglig kvalitet legges ned?

Hvem tar ansvar dersom beslutninger i dag fører til økt frafall, lavere trivsel og svekket tilknytning til lokalsamfunnet i morgen?

Hva koster det egentlig - menneskelig, sosialt og samfunnsøkonomisk – å legge ned en skole som fungerer godt i dag?

Klubbene til Utdanningsforbundet og Fagforbundet ved Storforshei barne- og ungdomsskole.